

Suyu Doğru Kullanma Bilincini Geliştirme Projesi

Çerçeve:

Otantik öğrenme durumu ilkökul 4.sınıf öğrencilerinin suyun doğru kullanımına ilişkin duyarlı olmalarını sağlamak ve suyu doğru kullanma bilinçlerini geliştirmek için hazırlanmıştır. Temiz çevre bilinci, su kaynakların tükenebilirliği ve suyun bilinçli kullanımı konularına dikkat çekilmek istenmiştir. Bu amaçlara ek olarak işbirliği yapma, sorumluluk alma, kendini ifade etme, farklı bakış açıları kazanma, empati kurma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme becerilerini kazanmaları da amaçlanmıştır.

Senaryo:

İnsanların günlük hayatında suyun yanlış kullanımına dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Sınıf, okul ve aile çevresindeki insanları bilinçlendirmek; su kaynaklarının azalmasının sebeplerini ve bu azalmanın sonuçlarının neler olabileceğini vurgulamak için çeşitli etkinlikler tasarlanmıştır. Bir diğer amaç da çalışmadan sonra çocukların ve çevrelerinin suyu bilinçli tüketmesine yönelik farkındalık kazanmasıdır.

Aşama 1 – uğraşma ve sorgulama:

Müdürden suların kesilmesi rica edildi. İki saat susuz kalan çocuklardan yaşadıkları sorunları dile getirmeleri istendi. Suyun artık hiç gelmemesi durumunda hangi sorunlarla karşılaşabileceği soruldu. Bu aşamada kurak bir bölge, susuzluk çeken insan fotoğrafları gösterildi. Fotoğraftaki insanların yaşadıkları bu susuzluk sonucunda neler hissettikleri soruldu. Öğrenciler empati yaparak o insanların hissettiklerini bulmaya çalıştılar. Su kaynağımız dışında yaşamımızı devam ettirebilmemiz için hangi kaynaklara ihtiyacımız olduğu, bu kaynakları nerelerden elde ettiğimiz, hangilerinin tükenip tükenmediği bilgilerine tartışılarak varıldı. Bunun sonucunda öğrenciler araştırma yapıp daha düzenli bilgilere ulaşmaya ve elde ettikleri bilgileri diğer arkadaşlarına ve çevrelerine aktarmaya karar verdiler. Araştırmalarını yapan öğrenciler, sınıfta araştırdıkları konuları sunarken kullanılan doğal kaynakların aslında sınırlı olduğunu ve tükenebileceğini fark ettiler. Kaynakların tükenebilir olması öğrencilerin bu konuya olan meraklarını arttırdı. Neler yapabileceklerini yönelik çalışmalar yapmaya istekli hale geldiler.

Yapılan Çıkarım:

Öğrenciler büyük bir hevesle çalışmaya başladılar. Araştırma yapan öğrenciler bilgiye hangi yollarla ulaşabileceklerini keşfettiler. Birden fazla kaynaktan buldukları bilgileri

karşılaştırdılar. Araştırma sonucunda ulaştıkları bilgileri sunarken Türkçeyi doğru ve etkili bir şekilde kullanma becerilerini geliştirdiler. Elde edilen bilgilerden suyun tükenebildiğini fark ettiler.

Aşama II- Öğrenme Süreci:

Suyun tüketilebilirliğinin anlaşılması ve bilinçli kullanımının teşvik edilmesi için etkinlikler hazırlandı. Öğrenciler bilgileri ulaştırmak için çok yönlü etkinlikler belirlediler. Öğrenciler belirlenen etkinlikler çerçevesinde görev paylaşımı yaptılar.

Aşağıda suyun doğru kullanımına ilişkin duyarlı olmalarını sağlamak ve suyu doğru kullanma bilinçlerini geliştirmek için hazırlanan etkinlikler sunulmuştur.

- 1) **Afiş Tasarlama Etkinliği:** Öğrenciler su ile ilgili bilgileri öğrenmek için internette araştırmalar yaptılar. Araştırma sonucunda su ile ilgilenen kurum ve kuruluşlara ulaştılar. Bu kurumlar DSİ ve belediyeler olduğunu gördüler ve bu kurumlardan belediyeye gidip süreçle ilgili bilgi almak istediler. Ancak nasıl gideceklerini bilmeyen öğrenciler, araştırma yapıp telefon numaralarına ulaşip belediyenin ilgili kurumundan randevu aldılar. Uzmanın belirttiği günde, sınıfa belediyeye giden öğrenciler uzmandan su ile ilgili bilgiler alıp, afişler inceleyip, tanıtım filmi izlediler. Tanıtım filmi sürecinde özellikle atık yağlar konusu dikkatlerini çekti ve bu konuyla ilgili uzmana farklı sorular yönelttiler. Uzman öğrencilere belediyenin bu atık yağları toplamayla ilgili bir projesi olduğunu ve projenin içeriği anlattı, öğrencilerden bu projenin okullarında ve çevrelerinde tanıtılmasıyla ilgili destek istedi. Öğrencilerde bu konuya dikkat çekmek için afiş hazırlamaya karar verdiler. Okula dönünce gruplara ayrılan öğrenciler, grubuyla birlikte afiş hazırladılar. Afiş sürecinde birbirlerinin düşüncelerine saygılı olmayı, bilgilerini paylaşmayı, sorumluluklarını yerine getirmeyi öğrendiler. Hazırladıkları afişleri okulda istedikleri yerlere astılar.

- 2) **Sayaç Okuma Etkinliği:** Suların tüketilmesinde uzmandan aldıkları bilgide su faturalarının, suyun tüketime bağlı olarak arttığını öğrenmiş olan öğrenciler bu konuyla ilgili çalışma yapmak isterler. Bu çalışma için araştırma yapan öğrenciler “sayaç” kavramına ulaşırlar. Sayaçların nasıl okunduğunu merak eden öğrenciler bu süreci öğrenmek istediler. Öğretmen kimlerden bilgi alabileceğini biliyor musunuz sorusunu yöneltince, bu işle belediyenin ilgilendiği sonucuna varan

öğrenciler yine belediyeden uzman bir kişiyi sınıfa davet etmeye karar verdiler. Uzman kişi, alanıyla ilgili araçlarla bilgilendirme yaptı. Sonrasında sınıfa getirdiği fatura örneklerini öğrencilerle paylaştı. Hep birlikte okulun su sayacını okuma çalışması yapıldı. Çalışma sonucunda gördükleri sayılar arasında çıkarma işlemi yaparak, geçen sürede ne kadar su harcandığını bulma çalışması yaptılar. Kendileri de evlerinden faturalarını getirmeye karar veren öğrenciler, okulun koridoruna faturaların olduğu bir pano hazırladılar.

3) **Dünya Su Günü Haftası Etkinlikleri:** Öğrendikleri bilgileri arkadaşlarıyla paylaşmak isteyen öğrenciler, DÜNYA SU GÜNÜ kapsamında etkinlikler geliştirmeye karar verdiler. Bu etkinliklerin neler olabileceğini planlarken birbirlerinin düşüncelerinden yararlanan öğrenciler bir tiyatro çalışması yapmak istediler ve resim/müzik/öykü yarışması planladılar.

Görev dağılımı yapmak için öğrenciler iki gruba ayrıldılar. Bir grup tiyatro ile ilgili çalışmalarını yaptı, diğer grup yarışma sürecini belirledi.

- Tiyatro çalışması ile ilgili kendi aralarında görev paylaşımı yaptılar. Bir grup konuyla ilgili dikkat çekmek istedikleri bilgileri belirledi. Bilgiler sürecinde senaryoda olması gerekenlerle ilgili birbirlerini ikna ettiler. Diğer grup belirlenen bilgilere göre senaryoyu hazırladı. Senaryo hazır olduktan sonra rol dağılımları yapıldı. Her öğrenci kendi rolü için kendi kostümünü hazırladı. Hazırlarken ailelerinden destek aldılar. Hazırlanma ve gösterim için okul müdüründen yer talep ettiler.
- Yarışma düzenleyen grup yarışmanın içeriğini (resim/müzik/öykü-şiir yazılabilir, son teslim tarihi 20 Mart'tır, vb.) duyurmak için el broşürleri hazırladılar. Broşür hazırlama sürecinde okulda bulunan memurdan hazırlanma ve çoğaltma konusunda yardım aldılar. Hazırlanan el broşürleri okuldaki diğer öğrencilere dağıttılar. Aynı grup ayrıca değerlendirme için değerlendirme ölçeği hazırladılar. Gelen ürünleri bu ölçeğe göre değerlendirmeyi öğrendiler. Değerlendirme sürecindeki önerilerin olumlu ve olumsuz yönlerini öğrenciler değerlendirdi. Yarışma sonucunda ödül vermenin diğer öğrencilerini olumsuz yönde etkileyeceğine karar verdiler.

Tiyatro 22 Mart Dünya Su Günü'nde sergilendi; bu tiyatroda, tiyatronun sunulmasının ötesinde süreçle ilgili bilgilendirmeler yaptılar. Yarışma sonucu tiyatro sonrasında duyuruldu. Katılan tüm öğrenciler sahneye davet edildi, öğrenciler yarışmaya katıldığı için teşekkür edildi. Müzik kategorisinde dereceye giren öğrenciler şarkılarını söylediler, öykü- şiir kategorisinde dereceye giren ürünler okundu ve ilgili panoda sergilendi. Resim kategorisinde dereceye giren ürünler ilgili panoda sergilendi.

Çalışmaların hepsi tamamlandıktan sonra öğrenciler projeyi gerçekleştirmiş oldular. Öğrenciler eski öğrenmelerinin üzerine yenilerini inşa ederek, bilgilerini yapılandırdılar. Öğrenciler bu projede öğrendiklerini kendi hayatlarına ve çevrelerindekiyle aktararak otantik öğrenmenin yansıtma bileşenini sağlamış oldular.

Aşama III: İletişim

Çalışmaların hepsi tamamlandıktan sonra öğrenciler projeyi gerçekleştirilmiş oldular. Afişler okulda öğrencilerin istedikleri yerlere asıldı. Faturalarla ilgili pano hazırladılar. Uzmanlardan bilgi aldılar. Tiyatro etkinliği sergilediler. Yapılan yarışmanın değerlendirmesi sonucu müzik kategorisinde dereceye giren öğrenciler şarkılarını söylediler, öykü- şiir kategorisinde dereceye giren ürünler okundu ve ilgili panoda sergilendi. Resim kategorisinde dereceye giren ürünler ilgili panoda sergilendi. Suyu Doğru Kullanma Bilincini Geliştirme Projesi kapsamında tüm etkinlikler başarıyla uygulandı. Ayrıca yaptıkları tüm çalışmalarını sergilemeleri çevreleriyle etkileşim içinde olmalarına, iletişim becerilerinin gelişmesine ve sosyalleşmelerine katkı sağladı. İnsanların dikkatini çekmeyi başardıklarını fark ettiler. Bu farkındalık sonucu özgüvenlerini geliştirdiler.

Yapılan Çıkarım:

Öğrenciler eski bilgileri ile ulaştıkları yeni bilgileri harmanlayarak bilgilerini yapılandırdılar. Yapılan çalışmalarda alanlarının uzmanlarıyla iletişime geçerek kendilerini geliştirdiler. Hazırlamış oldukları çalışmalarını sundular. Yaptıkları sunum sonucunda edinmiş oldukları bilgileri diğer insanlara aktarma fırsatı buldular. Otantik öğrenme bileşenlerinden açık bir şekilde dile getirme gerçekleştirildi. Öğrenciler bu projede öğrendiklerini kendi hayatlarına ve çevresindekilere aktararak gerçek hayatta karşılaşılabilecek farklı problemlerin çözümünde kullanacağı için otantik öğrenmenin yansıtma bileşeni sağlanmış olur.

Değerlendirme:

Değerlendirme sürecinde öz değerlendirme, akran değerlendirme formları, kontrol listeleri ve öğrenci ürün dosyalarından yararlanılmıştır.

Her etkinlikten sonra doldurulan öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları değerlendirildiğinde suyun kullanımına yönelik farkındalık sağlanmış olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin otantik öğrenme süreçlerine yönelik değerlendirmesinde kontrol listelerinden yararlanılmıştır. Bu kontrol listeleri öğretmen tarafından etkinlik sırası ve sonrasında uygulanmıştır. Kontrol listelerinin ayrıntılı bir şekilde incelenmesi sonucunda hedeflenen amaçlara büyük ölçüde ulaşıldığı görülmüştür.

Öğrenci ürün dosyaları öğrencilerle birlikte oluşturulan ürün dosyası değerlendirme ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir.

Genel Çıkarım:

Yapılan tüm çalışmalar boyunca öğretmen sadece rehberlik etti. Öğrenciler sunum yoluyla aktardıkları tüm bilgilere kendileri ulaştılar. Ve bu ulaştıkları bilgileri işlediler. Bilgilere ulaşmak için araştırma yaptılar. Bunun sonucunda araştırma becerileri gelişti. Araştırma becerileri geliştikçe yeni bilgi kaynaklarına ve dolayısıyla yeni bilgilere ulaştılar. Ulaştıkları bu bilgileri karar verme ve eleştirel düşünme becerileri sayesinde anlamlı hale getirdiler. Hazırladıkları ürünleri sunarken ifade becerilerini, iletişim becerilerini, dili etkili ve güzel kullanma becerilerini arttırdılar. Etkinlikler düzenlerken yaratıcı düşünme becerileri geliştiği için özgün ürünlere ulaştılar. Üzerlerine aldıkları görevleri yerine getirdikleri için sorumluluk duyguları gelişti. Suyun doğru kullanılmasıyla ilgili yapılması gerekenleri öğrendiği için bilinçli su kullanma becerisi gelişti.